

Årsberetning 2018



Region Sønderjylland-Schleswig

Indhold

Forord	1
Arbejdsmarked og mobilitetsbarrierer.	2
Kultur, sprog, ungdom, sport.	7
Politisk og administrativ dialog og samarbejde.	21
Regionskontor & Infocenter	29

Kolofon:

Udgiver: Region Sønderjylland-Schleswig
Regionskontor & Infocenter
Lyren 1 DK-6330 Padborg
Tlf. +45 74 67 05 01 Fax +45 74 67 05 21
www.region.de www.region.dk
www.kulturfokus.de www.kulturfokus.dk
www.pendlerinfo.org

Februar 2019

ISBN: 978-87-93827-00-4

Tryk og layout: Toptryk Grafisk, Gråsten
Fotos: Anna Hansen og Regionskontor & Infocenter

Forord

Efter jubilæumsåret i 2017 kan vi se tilbage på 2018 som et meget begivenhedsrigt år. Efter kommunalvalgene i både Danmark og Tyskland har de forskellige politiske organer fået en anden sammensætning, der er truffet aftaler, og samarbejdet mellem de to nabolande er blevet fornyet og styrket.

Ansøgningen om Interreg-projektet KursKultur 2.0 har været en milepæl i vores arbejde i det forgangne år, da den skal være med til at sikre grundlaget for, at mennesker fra begge sider af grænsen har mulighed for at mødes. Den slesvig-holstenske ministerpræsident Daniel Günthers besøg og hans tale om det grænseoverskridende samarbejde i forbindelse med den første Regionaltag var et andet højdepunkt.

Samarbejdet på tværs af grænsen er en hjertesag for mig personligt. Så meget des mere glæder jeg mig over at være blevet valgt til formand for bestyrelsen i Region Sønderjylland-Schleswig. Det giver mig mulighed for i endnu højere grad at bringe mine idéer og ønsker i spil i arbejdet og være med til at sætte mit præg på 2019 til gavn for alle borgere i Region Sønderjylland-Schleswig.

Simone Lange
Formand

Arbejdsmarked og mobilitetsbarrierer

Informationsformidling og nedbrydning af barrierer

Infocentret i Region Sønderjylland-Schleswig er det eneste uafhængige informationstilbud i regionen inden for disse emner. Både pendlere, virksomheder, institutioner og myndigheder søger information og vejledning hos Infocentret. Gennem årene er der opbygget stor viden, erfaring og kompetence til gavn for de råde søgende.

Deltagelsen i samarbejdet 'Grenznetz' samt arbejdet med identificering og analyse af mobilitetsbarrierer er blevet videreført. Efter at emnet havde været behandlet i arbejdsmarkedsudvalget, fik bestyrelsen for første gang forelagt en liste over de største mobilitetsbarrierer for grænsependlere.

Grænsependler- og mobilitetsinformationsformidling

Informationsformidling til grænsependlere, virksomheder og institutioner inden for spørgsmål om grænseoverskridende emner udgjorde også i 2018 Infocentrets centrale opgave. I 3.081 tilfælde blev borgere, virksomheder og institutioner hjulpet, idet spørgsmål blev besvaret direkte, der blev iværksat videregående undersøgelser og henvist til kompetente netværkspartnere. 267 af disse samtaler fandt sted i Schleswig, Flensburg, Leck, Aabenraa og Tønder. De råde søgendes spørgsmål bliver stadig mere komplekse.

Ud over Infocentrets informationsformidling er Skattestyrelsens rådgivningsservice blevet videreført, hvor 302 råde søgende blev hjulpet personligt og 81 telefonisk i 2018. I 35 af disse tilfælde var der behov for yderligere vejledning fra Infocentret.

Vejledning fordelt på emner for 2018:

Alment: Spørgsmål, som kan besvares uden at man ser på den enkelte person og dennes individuelle situation.

Individuelt: Spørgsmål, som kun kan besvares ved at se på den individuelle personlige situation.

Arbejdsmarked Tyskland alment Almene spørgsmål vedrørende arbejde i Tyskland uden individuel karakter. Den enkeltes personlige forhold skal der ikke tages højde for.	3
Arbejdsmarked Danmark alment Almene spørgsmål vedrørende arbejde i Danmark uden individuel karakter. Den enkeltes personlige forhold skal der ikke tages højde for.	28
Arbejdsmarked Tyskland individuelt Spørgsmål vedr. arbejde i Tyskland, typisk dansk grænsependler. Det drejer sig om en konkret situation og spørgsmål til den individuelle situation.	98
Arbejdsmarked Danmark individuelt Spørgsmål vedr. arbejde i Danmark, typisk tysk grænsependler. Det drejer sig om en konkret situation og spørgsmål til den individuelle situation.	406

<p>Skat alment i Danmark eller Tyskland</p> <p>Spørgsmål vedrørende skat uden individuel karakter. Typisk: Mulig pendler uden et konkret arbejdstilbud. Typiske spørgsmål: Hvad er sidste frist for aflevering af selvangivelse? Hvor høj er den gennemsnitlige skat?</p>	70
<p>Skal individuelt i Danmark eller Tyskland</p> <p>Spørgsmål vedrørende skat i nabolandet med individuel karakter. Typisk: Aktiv grænsependler, grænsependler på pension, mulig pendler med konkret arbejdstilbud, andre forhenværende grænsependlere. Typiske spørgsmål: Hvad kan jeg trække fra i skat? Kan jeg bruge grænsegængerreglen? Er det muligt at være ubegrænset skattepligtig? Hvorfor har jeg modtaget 6 årsopgørelser? osv.</p>	566
<p>Sygesikring alment i Danmark eller Tyskland</p> <p>Almene spørgsmål vedrørende sygesikring uden individuel karakter. Typisk: Hvor er jeg sygesikret som grænsependler? Hvor høj er sygedagpengesatsen generelt?</p>	33
<p>Sygesikring individuelt i Danmark eller Tyskland</p> <p>Kræver en betragtning af den enkeltes sag. Er beskæftigelsesperioden opfyldt? Hvor længe har man været syg? Hvor høj er sygedagpengesatsen?</p>	331
<p>Pension alment i Danmark eller Tyskland</p> <p>Almene spørgsmål vedrørende folkepension, tjenestemandpension, egne pensionsordninger (fx Riester), førtidspension/Erwerbsminderungsrente, folkepension/Rente, efterløn/Vorruhestand og lign.</p>	28
<p>Pension individuelt i Danmark eller Tyskland</p> <p>Som ved pension almen men med personlig karakter.</p>	441
<p>Øvrig social sikring i Tyskland alment</p> <p>Almene spørgsmål vedrørende arbejdsløshedsforsikring, plejeforsikring arbejdsulykkeforsikring, familieydelse og efterløn.</p>	8
<p>Øvrig social sikring i Danmark alment</p> <p>Almene spørgsmål vedrørende arbejdsløshedsforsikring, arbejdsulykkeforsikring, familieydelse og dansk efterløn.</p>	27
<p>Øvrig social sikring i Tyskland individuelt</p> <p>Som ved alment men med personlig karakter.</p>	118
<p>Øvrig social sikring i Danmark individuelt</p> <p>Som ved almen men med personlig karakter.</p>	366
<p>Erhvervskontakter i Tyskland</p> <p>Alle spørgsmål fra virksomheder som ikke vedrører social sikring (883/2004) eller skat.</p>	5
<p>Erhvervskontakter i Danmark</p> <p>Alle spørgsmål fra virksomheder som ikke vedrører social sikring (883/2004) eller skat.</p>	15
<p>Øvrige spørgsmål alment eller individuelt- Spørgsmål vedrørende andre ting end nævnt før som for eksempel giftermål, skilsmisse, statsborgerskab.</p>	538

Resultater	
Svar- med det samme uden yderligere sagsbehandling.	2576
Henvisning- Spørgsmålet skal besvares af den kompetente myndighed, da det hyppigt kræver en individuel afgørelse (der henvises direkte til den ansvarlige institution).	404
Undersøgelse og svar- Den individuelle sag skal undersøges i samarbejde med andre, eller spørgsmålet er så komplekst, at det skal undersøges nærmere. Kan principielt ikke besvares med det samme.	101

Information vedr. rådsøgende:	D	DK	Andre
Lønmodtagernes arbejdssted	655	1474	17
Lønmodtagernes statsborgerskab	2192	594	73
Firmasæde	106	114	2

Aktiviteter 2018

Der blev gennemført mange aktiviteter, som har været med til at åbne det grænseoverskridende arbejdsmarked yderligere og præsentere Region Sønderjylland-Schleswig.

Infocentrets vejledere deltog i alt i 17 tjenestemøder med samarbejdspartnere og andre aktører.

Der blev afholdt 28 arrangementer (seminarer, konferencer og foredrag) med 856 deltagere. Pr-arbejdet førte til en række presseartikler.

Infocentrets medarbejdere gennemførte informationsarrangementer, deltog i flere messer, støttede diverse sprogkurser med faglige indlæg, intensiverede samarbejdet med skattemyndighederne på begge sider af grænsen og tog ud på virksomheder.

Følgende aktiviteter skal fremhæves:

- Det årlige grænsependlermøde og infomøde om dansk selvangivelse
- Vejledningssamtaler / foredrag i større virksomheder
- Afholdelse af tyskkurser for medarbejdere i de danske jobcentre
- Deltagelse i de månedlige møder i grænsegængerforeningen 'Grenzgänger'
- Afholdelse af det halvårslige Grenznetz-seminar i Breklum
- Kontaktpleje Femern Bælt regionen
- Planlægning af den 6. fagforeningskonference i tæt samarbejde med DGB og LO
- Karrieremesse Aabenraa

Brugeranalyse

I 2018 blev der foretaget en brugeranalyse for at undersøge rådgivningstilbuddets effektivitet. En spørgeskemaundersøgelse kunne dokumentere, at både den indholdsmæssige side af rådgivningen og selve formidlingen dækker målgruppens behov. I 2019 vil der blive foretaget mindre justeringer i form af træffetider på senere tidspunkter af dagen og en mere intensiv promovning af arrangementer.

Arbejdsmarkedsprojekter

ESF (Den Europæiske Socialfond) - Projektet 'Job over grænsen', som støttes af Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering, blev videreført i 2018 af jobcentrene hos de danske partnere og Regionskontor & Infocenter og kunne ved årets udgang se tilbage på 103 arbejdsmarkedsintegrationer. Denne stigning i formidlingstillene og denne serviceydelse, som fortsat tilbydes både danske og tyske arbejdstagere og arbejdsgivere, har etableret sig i regionen.

BOOST – Interreg-projektet 'BOOST' gennemførte en række arrangementer om grænseoverskridende arbejdsmarkedsemner, som Infocentret har deltaget i. Der blev bl.a. afholdt et informationsarrangement i Lübeck for arbejdssøgende.

STARFORCE

Som netværkspartner for dette Interreg-projekt står Regionskontoret til rådighed for projektpartnerne med tilbud om vejledning og deltog også i informationsarrangementer i 2018. På Region Sønderjylland-Schleswigs initiativ deltog projektet i en konkurrence udlovet af Europæiske Grænseregioners Arbejdsfællesskab om prisen 'Cross Border Award Sail of Papenburg', hvor det opnåede en andenplads.

Fit4Jobs@WaddenSea

Som netværkspartner for det nye Interreg-projekt deltager Regionskontor & Infocenter i arrangementer og formidler ekspertviden til projektaktører.

Arbejdsgrupper, netværksgrupper og medlemskaber

Arbejdsgruppen Sygedagpenge

Arbejdsgruppen Sygedagpenge består af repræsentanter for de danske kommuner/jobcentre. Arbejdsgruppen sørger for, at alle er opdateret omkring de seneste informationer på sygedagpengeområdet. Et af målene er at gøre informationerne mere gennemsigtige for grænsependlere. Infocentret i Region Sønderjylland-Schleswig er tovholder i arbejdsgruppen.

Arbejdsgruppen Sygedagpenge DK afholdt møde den 26.1.2018, den 1.6.2018 og den 2.11.2018 og beskæftigede sig med sager og aktuelle emner.

Arbejdsgruppen A-kasser

Netværket fungerer som forum for erfaringsudveksling og afklaring af spørgsmål, der melder sig i forbindelse med arbejdet med grænsependlere. Deltagerne er fagfolk fra de danske a-kasser, brancheforeningen og Styrelsen for Arbejdsmarked

og Rekruttering, som har med grænsependlere og det grænseoverskridende arbejdsmarked at gøre i det daglige arbejde. Arbejdsgruppen afholdt møde den 15.6.2018 og den 14.12.2018 og beskæftigede sig med relevante aktuelle emner.

Verein Grenzgänger

Medarbejdere fra Infocentret deltager i grænsegængerforeningen 'Grenzgängers' månedlige møder i Schafflund. Det årelange samarbejde giver arbejdstagerne mulighed for efter fyraften at få svar på de spørgsmål, der måtte melde sig.

IHK Round Table Berater

Regionskontor & Infocenter deltager regelmæssigt i 'Round Table Berater'-arrangementerne, som Industrie- und Handelskammer Flensburg er vært for.

Jobcenterchefernes årsmøde

I 2018 har Regionskontor & Infocenter stået for planlægningen af jobcenterchefernes årlige møde. I dette forum bliver der udvekslet informationer og erfaringer, og fælles aktiviteter bliver koordineret. En workshop i juni som led i projektet ESPON CPS indgik som en central del af arbejdet.

Grenznetz

Samarbejdet 'Grenznetz' afholdt to seminarer i 2018 med deltagelse af repræsentanter for Region Sønderjylland-Schleswig. Efterårsmødet i Breklum havde Region Sønderjylland-Schleswig som arrangør. Sammen med kollegaerne blev der skabt afklaring omkring aktuelle sager og juridiske spørgsmål. Det uformelle og direkte faglige arbejde er forbundet med en uvurderlig faglig merværdi for Region Sønderjylland-Schleswig, som kommer arbejdstagerne i regionen til gode.

Kultur, sprog, ungdom, sport

Kulturfondens arbejde omfattede i 2018 gennemførelse af aktiviteterne i projektet KursKultur og Kulturaftale Sønderjylland-Schleswig samt det grundlæggende kulturarbejde i Region Sønderjylland-Schleswig.

Kulturaftale Sønderjylland-Schleswig

Kulturaftale Sønderjylland-Schleswig, 2017-2020, omfatter indsatsområderne 'Talentudvikling' og 'Kultur grænseløs'. Under disse to indsatsområder er der bevilget 4 projekter: folkBaltica Ensemble, dansk-tysk musikskoledag og ung 2020 og sang uden grænser.

folkBALTICA Ensemble

I 2018 havde ensemblet ca. 44 medlemmer, men tallet varierer altid lidt. Ensemblet spillede i 2018 bl.a. til selve folkBALTICA-festivalen og ved Tønder Festival for 3.000 skoleelever

Dansk-Tysk Musikskoledag

Den 9. juni blev den dansk-tyske musikskoledag gennemført i Husum. Dagen forløb efter planen og til musikskolernes tilfredshed.

Ungeprojekt om 2020

Ung2020 er Kulturaftale Sønderjylland-Schleswigs bidrag til markeringen af 100-året for grænsedragningen i 2020.

Den samlede budgetramme er 1,8 Mio. DKK / 241.600 €

Ung 2020 projektet består af forskellige delprojekter, der alle skal bidrage til at skabe en interesse for de historiske begivenheder i 1920 men særligt også for grænselandets nutid og fremtid.

Delprojekt Dans

Under delprojektet "dans" blev der i 2018 under ledelse af Stela Korljan planlagt og gennemført forestillingen "Uden grænser – #Sønderjylland Suite".

Forestillingerne blev opført den 12.10. i Jugendkirche Flensburg og den 13.10. i Sønderborg Teater. Danseensemblet bestod i år af ca. 30 elever fra forskellige skoler i Flensburg, Nydamskolen, Gråsten Skole og Tønder Kulturskole, to dansesolister fra Staatsballetten Berlin og sopranen Frøya Gildberg. I 2019 vil der blive arbejdet på at udvide ensemblet med nye dansere og få skabt et samarbejde med flere skoler.

Delprojekt Film

Der blev udviklet et koncept, der både tilgodeser folkeskolers udskolingsklasser samt unge fra efterskoleklasser og ungdomsuddannelser. I camps på tre dages varighed skal deltagerne omsætte emner som demokrati, grænsedragning og medbestemmelse til kortfilm, som vil blive screenet og vurderet. Der kommer til at være en lille filmfestival i forbindelse med ungeprojektets andre tiltag.

Delprojekt Kunst

En gruppe unge med forskellig kulturel baggrund har i atelieret hos kunstneren Dany Heck beskæftiget sig med emnet "grænse" og hvad det betyder i deres daglige hverdag. Inspireret af de samtaler har de unge fremstillet kostymer og accessoires for at optræde som levende statuer under skolekoncerten i forbindelse med Tønder Festivalen. Med deres opsigtsvækkende optræden har de samtidig udbredt kendskab til ungeprojektet.

Delprojekt Festivaler

Der blev etableret kontakt mellem Tønder Festival og skandaløs Festival med henblik på planlægning af fælles aktiviteter for festivalernes frivilligekorps og andre samarbejdsmuligheder. De første tiltag vil blive udmøntet fra 2019.

Inspirationsdag lærere 2019

Under ungeprojektet blev der i 2018 også arbejdet med forberedelse af en inspirationsdag for lærere den 28. marts 2019, hvor lærere og lærerstuderende fra begge sider af grænsen får præsenteret undervisningsmaterialer og læringstilbud, der kan hjælpe dem med at tage emnet 2020 op i undervisningen.

Sang uden grænser

Kulturaftalens sangprojekt sætter fokus på sang som sproglig og kulturel udtryksform i et grænseregionalt perspektiv. Målet er at styrke glæden ved at synge i hele den dansk-tyske grænseregion og samtidig bidrage til at udvikle de sproglige og kulturelle udtryksformer blandt børnehavebørn og skoleelever. Derudover skal projektet synliggøre den fælles identitet i den dansk-tyske region, vække forskellige befolkningsgruppers interesse for kultur og belyse den regionale kulturarv. Sprogligt beskæftiger projektet sig primært med nabosprogene dansk og tysk, men de øvrige sprog i regionen inddrages også. Projektets budget er på 190.000 euro.

Første halvdel af 2018 blev brugt til at forberede de fire sangforløb, der skal finde sted frem til slutningen af 2020. Projektets styregruppe består af repræsentanter fra Landesmusikrat, danske og tyske musikskoler samt de sønderjyske sangcentre, Kulturbüro Flensburg, ADS Grenzfriedensbund, repræsentanter fra skole og dagtilbud samt mindretallene.

Projektets optaksarrangement, inspirationsdagen "Syng på flere sprog med børn", fik stor ros fra deltagerne. Der deltog 85 personer i arrangementet den 26. september 2018.

Ved udgangen af 2018 var der 36 tilmeldinger til sangforløbene, hvoraf 33 institutioner havde ønsket at deltage i projektets første sangforløb i forår 2019. Desværre er der kun kapacitet til, at 26 institutioner kan starte i foråret 2019, men de øvrige får mulighed for at starte til efteråret 2019. Alle deltagende institutioner får en partnerinstitution, som de skal mødes med under forløbet.

Hvert af de fire forløb følger samme model:

- Kursusdag/netværksmøder for musikpædagoger
- Workshops for deltagende lærere og pædagoger
- Musikpædagogerne arbejder med børn og voksne i de enkelte intuitioner

- Dansk-tysk partnermøde
- Afslutningsarrangement for alle deltagende institutioner i forløbet

Sekretariatet samarbejder med Det Sønderjyske Sangcenter, Aabenraa Musikskole, Tønder Kulturskole, Musikschule Flensburg, Kreismusikschule Nordfriesland og Kreismusikschule Schleswig-Flensburg vedr. organisering af besøg af sang-/ musikpædagoger i de deltagende børnehaver og skoler. Hver organisation skal udpege en musikpædagog, der skal besøge de institutioner, der ligger i det respektive lokalområde.

Projektet har fået en signatursang (Singen ohne Grenzen – Syng uden grænser af Anke Rosbach), som vil indgå i det dansk-tyske sanghæfte, der udkommer primo 2019.

Sangcaféer

Som et særligt initiativ under sangprojektet afholdes der også sangcaféer for voksne. Den 28. november 2018 blev den første sangcafé afholdt i Rinckenæs. Erik og Kirsten Rettig havde udvalgt sange, der findes på begge sprog. Derudover havde de lagt et kæmpe arbejde i at oversætte en række tekster fra dansk til tysk og omvendt for at udvide antallet af sange. Ægteparret stod for at føre gennem aftenens program og ledsage sangene musikalsk.

De 52 deltagere udtrykte stor begejstring for sangcafeen både på selve aftenen og efterfølgende.

Der planlægges en ny sangcafé i løbet af foråret/sommer 2019.

Fyrtårnsprojekter

Alle partnere har planlagt eller gennemført aktiviteter inden for deres fyrtårnsprojekter: Flensburg med folkBALTICA, Kreis Schleswig-Flensburg med Sønderjylland-Schleswig Pops og Kreis Nordfriesland har udviklet workshops i forbindelse med kz-mindelejr Husum-Schwesing, som gennemføres i 2019. På dansk side har Haderslev Kommune tilbudt en talentlinje inden for teater for unge, Tønder Festival har gennemført et folkemusik- og et ambassadørforløb, Sønderborg Kommune har mindet første verdenskrigs afslutning med koncertfortællingen "Intet nyt fra Ingemandsland", mens Aabenraa Kommune har udviklet aktiviteter i forbindelse med Frøslevlejren.

KursKultur

Med et budget på lidt over 32.800.000 kroner er KursKultur Region Sønderjylland-Schleswigs hidtid største kulturprojekt. Projektet består af syv arbejdsplaner, hvoraf de to første 'Projektledelse' og 'Kommunikationsarbejde' er obligatoriske for alle Interreg-projekter.

KursKulturs puljer

Formål:

Puljerne skal bringe borgerne sammen på tværs af grænsen, bidrage til erfaringsudveksling og udvikling af nye kulturtilbud.

Kultur- og netværkspuljen og sportspuljen

Kultur- og netværkspuljen er den største pulje i projektet "KursKultur". Gennem puljen kan projekter inden for områderne kultur, sprog, børn, unge og fritid støttes med årligt 1.8 million kroner. Der gives støtte til både et- og flerårige projekter. To afgørende kriterier er, at projektet er grænseoverskridende og gennemføres i et aktivt samarbejde mellem en dansk og en tysk partner.

Sportspuljen støtter grænseoverskridende sportsprojekter med årligt 233.000 kroner i årene 2016-2018.

I 2018 modtog sekretariatet 19 projektansøgninger, der formelt var i orden og efterfølgende kunne behandles i faggrupper og i Kulturudvalg Sønderjylland-Schleswig. 13 kultur- og 4 sportsprojekter blev bevilget. Efterfølgende måtte aktørerne bag to sportsprojekter og et kulturprojekt opgive at gennemføre grundet manglende tilmeldinger. Status for kultur- og netværkspuljen er pr. 31.12.2018, at der er bevilget 60 kulturprojekter og 4 sportsprojekter.

Støttede projekter 2018:

#ELEMENTER – VAND – LUFT – JORD – ILD

Et grænseoverskridende danseteaterprojekt med emnet bæredygtighed – præsenteret som livets byggesten

Projektpartnerne har planlagt et projekt, der skal fremme unges interesse for konsekvenserne af klimaforandringerne.

Eleverne fra en dansk og en tysk 7. klasse skal fra forår til efterår 2018 mødes flere gange og sammen med to kunstnere på forskellig vis arbejde med grundlaget for menneskeligt liv.

Projektet består af:

1. To en-dages workshops på Naturcenter Tønnisgård (en om foråret og en om efteråret)
2. Fællesaktiviteter med to kunstnere i en projektuge á fire dage henholdsvis forår og efterår
3. Hver projektuge afsluttes med forestillinger med de unge under vejledning af de professionelle kunstnere.

Projektpartnere: Emil-Nolde-Schule Neukirchen, Gråsten Skole

Bevilling: 193.938 DKK

LANDMAND 2.0 – UNGE LANDMÆNDS FREMTID

Elever fra grundforløbet på landbrugsskolen i Gråsten vil gennem projektet få en bedre forståelse for regionens landbrugstraditioner og får desuden mulighed for også at reflektere over eget erhvervsvalg og landbrugets fremtid. Projektet gennemføres i et samarbejde mellem Landbrugsskolen i Gråsten, landbrugsmuseet i Unewatt og fire kunstnere fra regionen.

Projektet er bygget op om følgende delelementer:

1. Første møde på landbrugsskolen i Gråsten, hvor elever, kunstnere, repræsentanter fra Landschaftsmuseum Angeln vil beskæftige sig med emnet "Jeg bliver landmand".
2. Besøg på museet i Unewatt/Angeln, hvor eleverne får indblik i traditionel fremstilling af fødevarer. Elever og kunstnere arbejder sammen i en workshop.
3. Præsentationer ved åbent hus arrangement i Gråsten den 16.9.2018

4. Åbning af udstilling i Unewatt med særlig invitation til erhvervsskoler i Schleswig-Holstein og landbrugsskolen i Bredstedt. Udstillingen viser resultatet af samarbejdet mellem de fire deltagende kunstnere og eleverne fra Gråsten Landbrugsskole.

Projektpartnere: Landbrugsskole Gråsten, Landschaftsmuseum Angeln

Bevilling: 192.188 DKK

BØRNERETTIGHEDER

Projektet har til formål at lære børn om deres grundlæggende rettigheder. Desuden vil særligt de ældre elever skulle reflektere over de forskelle og ligheder, der er mellem børns situation i henholdsvis Danmark, Tyskland og Norden. Projektet gennemføres i et samarbejde med teaterpædagog og skuespiller Helena Berglund, der har udviklet et koncept, hvor eleverne gennem bevægelse og kreativ sprogbrug tilegner sig ny viden.

Målgruppen er elever fra 4.-6. klasse, og der vil deltage 10 klasser i projektet.

Elever fra en dansk mindretalsklasse vil arbejde sammen med elever fra en tysk mindretalsklasse i en todages workshops. I alt tilbydes fem workshops i efteråret 2018. Forløbet i hver workshop er følgende:

1. Introduktion i de enkelte klasser
2. Brev-/e-mailudveksling
3. Workshop

Hver workshop afsluttes med en præsentation for de andre elever på den skole, hvor workshoppen finder sted.

Projektpartnere: Deutscher Schul- und Sprachverein Nordschleswig, Nordisk Informationskontor i Sønderjylland/Sydslesvig, Dansk Skoleforening for Sydslesvig e.V.

Bevilling: 114.730 DKK

DOSB IDRÆTSMÆRKE-TUR 2018 I ST. PETER-ORDING

Hvert år gennemføres en række arrangementer i Tyskland under overskriften "Die Sportabzeichen-Tour". I 2018 er der udvalgt 10 tyske byer, hvor der afholdes et stort breddesportsarrangement, og hvor der er mulighed for at prøve kræfter med forskellige idrætsgrene og til sidst få et sportstegn "Sportabzeichen".

I år skal det ene arrangement afholdes i Kreis Nordfriesland, og de lokale arrangører har valgt stranden ved St. Peter Ording som ramme for arrangementet. Området er specielt med mange muligheder for aktiviteter til lands og vands. Deltagerne får også et indblik i, at der skal tages særligt hensyn til naturen, der er en del af Unesco's verdensnaturarv. De lokale idrætsorganisationer har et ønske om, at arrangementet i St. Peter Ording skal afspejle nærheden til grænsen og det gode samarbejde med idrætsorganisationer på dansk side. Gennem projektet skal 250 elever fra dansk side og 250 elever fra tysk side få mulighed for at deltage sammen i St. Peter Ording den 1. juni 2018. Eleverne hentes i busser, så de danske og tyske elever allerede lærere hinanden at kende på vej til arrangementet. Alle elever vil få en T-shirt med logo og i samme farve, så der opnås en vis fællesskabsfølelse. Også mindretalsklasser vil blive inviteret til at deltage. I St. Peter Ording er der forskellige poster, hvor eleverne får mulighed for at teste en lang række idrætsgrene. Mellem posterne er der mange andre aktiviteter og mulighed for at snakke på kryds og tværs. Programmet slutter kl. 13.30, hvorefter eleverne kører tilbage til deres skoler. Tidspunkt: Juni 2018

Partnere: Danmarks Idrætsforbund, Dansk Skoleidræt (Forening), Kreissportverband Nordfriesland e.V.

Bevilling: 93.125 DKK

FLENSBURG AHØJ

Oplev den grænseoverskridende kulturhistorie

Projektet "Flensburg Ahøj" skal muliggøre en grænseoverskridende kulturfest centreret omkring havnen i Flensburg. Ambitionen er, at kulturfesten bliver en fast tradition, der gentages hvert andet år. Fokus i 2018 vil være på den fælles dansk-tyske kulturhistorie, og initiativer såsom cykelringridning, dansk-tysk musik og stand up, historiske kulisser, en præsentation af milepælene i grænselandet, eventyrfortællere, efterligninger af historiske både som Nydambåden, lysinstallation mm. skal gøre kulturfesten til en attraktiv begivenhed, der både vækker borgernes og turisternes interesse.

Begge mindretal deltager aktivt i projektet med forskellige aktiviteter, der skal fremme interessen for dansk og tysk kultur og sprog.

Projektpartner: Destination Sønderjylland, Tourismusagentur Flensburger Förde
Bevilling: 149.000 DKK

GRÆNSELØS MUSICAL

Projektpartnerne vil fremme børn og unges interesse for film og teater gennem et projekt, hvor de skal være med til at lave en musical. 30 børn og unge i alderen 8 til 18 år vil som del af en sommercamp deltage i idégenererende workshops i Sønderborg, Lübeck og i Flensburg. Her skal de planlægge en musical i samarbejde med regissør, koreograf, musiklærere og scenefolk. Der vil også blive arbejdet med digitale elementer, der kan forstærke udtrykket i musicalen. Det færdige produkt vil blive vist for andre elever.

Projektpartnere: Sønderborg Musikskole, Internationale Bildungsstätte Jugendhof Scheersberg
Bevilling: 300.000 DKK

BØRNE-SEJLTUR 2018 SØNDERBORG/FLENSBURG

De to projektpartnere ønsker at give børn fra grænselandet et dansk-tysk sommerferietilbud. I fem dage skal børnene på tur med et gammelt skib, hvor de lærer at sørge for mad til en hel skibsbesætning og mestre de opgaver, der er på et skib. Turen vil blive tilbudt to gange, så i alt 28 børn kan få oplevelsen af at komme på dansk-tysk sejltur. Børnene vil være i alderen 10-13 år, og de vil blive ledsaget af to besætningsmedlemmer og to ledsagende voksne. Børnene bliver informeret om projektet gennem skoler og fritidsinstitutioner.

Projektpartnere: Sønderborg Ungdomsskole, Flensburger Jugendring
Bevilling: 80.982 DKK

LÆCKER!

Spisekultur som interkulturel bro gennem tiderne

Projektet sætter fokus på madkultur, og de minder og traditioner, som er forbundet med måltider. I projektet skal ældre fra Rønshave Plejecenter mødes med fjerde klasses elever fra Grundschule Kulturschule Glücksburg.

Projektets faser er følgende:

1. Regissør Ulla Kronenberger interviewer nogle af plejecentrets beboere for at høre om deres minder ift. smagsoplevelser. Mindre genfortælles i form af små reportager om dansk madkultur.
2. Sammen med teaterpædagog Elisa Priester arbejder eleverne med emnerne "madvaner, smag og traditioner" og omsætter det til små scener, der bl.a. indeholder bud på nye madritualer.

3. Ældre og yngre mødes til sønderjysk kaffebord, hvor scenerne gennemspilles, og de ældre fortæller.
 4. Ældre og yngre mødes igen ved juletid. Hovedtemaet er traditioner.
 5. Til slut afholdes en stor fælles fest, hvor også elevernes familier og de pårørende til plejecentrets beboere inviteres. Festen skal indeholde uventede smage og oplevelser, som deltagerne er med til at bestemme.
- Der tilknyttes en kok til projektet, der vil sørge for maden til de tre fælles møder.
Partnere: Rønshave plejecenter Padborg, Grundschule Kulturschule Glücksburg
Bevilliget beløb: 73.062 DKK

INTRO/OPTAKTSARRANGEMENT: DANSK-TYSK SPORTSCAMP 2020/2021

DGI Sønderjylland og KSV Schleswig-Flensburg har planer om at gennemføre en grænse-overskridende sportscamp for børn og unge i sommeren 2020. Som forberedelse vil de gerne arrangere en workshop for trænere, instruktører, organisatorer og hjælpere. Målet med workshoppen er både at planlægge indholdet, men også at udvikle deltagernes sproglige og idrætspædagogiske kompetencer.

Tidspunkt: Februar 2019

Projektpartnere: DGI Sønderjylland, KSV Schleswig- Flensburg

Bevilling: 136.000 DKK

PÅ EN ELLER ANDEN MÅDE ... LIGEVÆRDIG

Dansk-tysk konference om social og inklusiv interaktion gennem æstetisk praksis
Projektet er en praksisorienteret 2-dages konference om emnet inklusion. Der vil være fokus på faglig udveksling samt overlevering af praksiserfaring og viden. Ved at se på forskellige tilgange og erfaringer fra Danmark og Tyskland skal deltagerne få nye perspektiver på emnet. Samtidig skal der skabes interesse for fremtidige grænseoverskridende forsknings- og praksisprojekter inden for feltet kulturel dannelse. Ud over foredrag, diskussioner og et kulturelt rammeprogram skal der gennemføres workshops, hvori der deltager mennesker med og uden handicap. Målet med workshopsene er at udforske muligheder og grænser for en inkluderende tilgang.

Konference: 25. og 26. oktober 2018, EUF

Målgruppe: Mennesker med og uden handicap og med interesse for kulturel dannelse fx. kulturformidlere, lærer, pædagoger og studerende.

Projektpartnere: Europa-Universität Flensburg; Institut für Ästhetisch Kulturelle Bildung, UC Syd,

Adelby 1 Kinder- und Jugenddienste GmbH

Bevilling: 48.000 DKK

KUNST FOR ALLE

Dansk-tysk kunstprojekt for socialt udsatte børn og familier

Kunst for alle er et kunstprojekt, der vil aktivere socialt udsatte familier med kreative workshops for at udvikle familiens kreativitet og styrke familiens sammenhold og selvværd. Under ledelse af professionelle kunstnere skal familier på begge sider af grænsen lære at arbejde med tegning og grafiske udtryk, farvelære og billedkomposition. Der vil være tre indledende workshops i hhv. Sønderborg og Flensburg samt to fælles workshops for alle familier. Der afholdes to ferniseringer. Det er meningen, at der skabes to store fælles værker, der efter projektet skal have en fast plads i hhv. Sønderborg og Flensburg.

Tidspunkt: Oktober – december 2018

Projektpartnere: Frelsens Hær Sønderborg, Kultur, Event, Idræt og Fritid / Sønderborg Kommune, Kulturbüro der Stadt Flensburg
Yderligere: Integrationscenter Sønderborg
Bevilling: 108.770 DKK

OVER GRÆNSEN

Workshops og kortfilm

Over grænsen er et filmprojekt for unge. Målsætningen er at skabe et kreativt fælleskab over grænsen for upcoming filmskabere. Deltagerne skal selv skabe alt fra bunden (bottom up-princippet), men bliver støttet hele vejen igennem af fagfolk, som kan komme med råd og feedback til de unges idéer. Der skal i løbet af projektet afholdes en række workshops og alle projektets faser skal ledsages af forskellige markedsføringstiltag. Den/de færdige film skal indsendes til diverse kortfilmsfestivaler i ind- og udland.

Tidspunkt: Juni 2018 – februar 2019

Projektpartnere: WERK, Flensburger Kurzfilmtage

Bevilling: 111.750 DKK

WAR AND REVOLUTION

The danish-german borderregion after World War I

International, tværfaglig SummerUniversity om folkeafstemningen og grænsedragningen i 1920.

Der skal i alt gennemføres tre workshops (2018-2020) med forskellige emner. Ansøgningen vedrører det første kursus i 2018 med emnet krig og revolution. De danske og tyske studerende skal arbejde med emner inden for historie, politik, økonomi og kultur. Der indgår ekspertforedrag, gruppearbejde og en tur til Frøslevlejren. Workshoppen afsluttes med en præsentation og diskussion af resultaterne. Kurset er en udvidelse af undervisningstilbuddet på de deltagende universiteter og vil yde et aktivt bidrag til at fremme den gensidige forståelse og dialog i en europæisk grænseregion.

Tidspunkt: 19.-25. august 2018

Projektpartner: Dansk Central Bibliotek for Sydslesvig e.V., Center for Grænseregionsforskning (SDU Sønderborg), Archiv / Historische Forschungsstelle – Bund Deutscher Nordschleswiger, Syddansk Universitet (Institut for Historie, Odense), Christian-Albrechts-Universität zu Kiel (Historisches Seminar, Abt. für Regionalgeschichte), Konrad-Adenauer-Stiftung e.V. (Sankt Augustin), Johannes-Gutenberg-Universität Mainz (Fachbereich Geschichts- und Kulturwissenschaften)

Bevilling: 59.600 DKK

NORDEN – THE NORDIC ARTS FESTIVAL

De to projektpartnere, Haderslev Kommune og Kulturstiftung Kreis Schleswig-Flensburg, vil invitere 20 unge kunstnere (10 danske og 10 tyske) til en workshop i Haderslev og en workshop i Schleswig. Resultaterne fra workshopsne vil blive vist på en stort anlagt festival i Schleswig "Norden", der sætter fokus på nordisk kunst og kultur, og på en festival "Trekant" i Haderslev/trekantsområdet. Projektet er tænkt som første del i et treårigt projekforløb, hvor samarbejdet mellem de to partnere og festivalerne skal udvikles yderligere.

Projektpartnere: Haderslev Kommune, Kulturstiftung Kreis Schleswig-Flensburg

Bevilling: 186.250 DKK

Transportpuljen

Skoler, børnehaver og foreninger for børn og unge op til 26 år kan søge om penge i puljen. Der gives støtte til transport, honorarer, entreer og overnatning. En dansk og en tysk partner ansøger sammen, og projektet skal være grænseoverskridende. Der er i alt bevilget støtte til 147 møder mellem børn og unge. Den samlede støttesum er på 959.218,84 kr. / 128.543,65 € ud af en pulje på 1.785.000 kr./ 239.597 €.

6654 børn og unge og 581 ledsagende voksne har deltaget i møderne I 2018 blev der bevilget 64 ansøgninger gennem transportpuljen.

Projektrådgivning

Der blev i 2018 gennemført 30 dokumenterede projektrådgivninger. Dertil kommer den løbende rådgivning af de bevilgede projekter og samtaler med interesserede projektaktører.

Der er også blevet holdt oplæg for større forsamlinger om støttemulighederne.

Fremme af nabosprogene samt mindretals- og regionalsprog

Formål:

Arbejdspakken har til formål at støtte initiativer, der fremmer borgernes motivation for at lære nabosproget og interessere sig for mindretals- og regionalsprogene. Desuden skal der gennem arbejdspakken formidles viden om vellykkede nabosprogsprojekter og undervisningsforløb.

Aktiviteter:

Den faglige styregruppe for sprogprojekter under KursKultur kunne takket være den godkendte budgetforskydning, hvor sprogpuljen blev tilført yderligere 600.000 DKK / 80.536,91 €, godkende følgende projekter i 2018:

- Ny dansk didaktik: En didaktikhåndbog inkl. eksemplariske undervisningsforløb og lærerkursus til danskfaget i Schleswig-Holstein
- Sproglig mangfoldighed i børnehaven: Et aktionslæringsforløb og udvikling af en metodekuffert til mindretalsbørnehaver
- Mit Deutsch kommt man weiter: Materialer til undervisningen i tysk erhvervskommunikation til brug på gymnasialt niveau
- Dansk udtale: Netbaseret håndsækning til lærere og elever ift. dansk udtale

Faggruppen lagde vægt på, at projekterne generelt fremmer de produktive sprogkompetencer og lærernes/pædagogernes muligheder for at tilbyde en differentieret undervisning.

Følgende materialer udkom 2018:

- Ud med sproget – parlør for elever til dansk-tyske elevmøder (Sprechlotse für deutsch-dänische Schülerbegegnungen)
- Erik und die Wikinger – et tværfagligt undervisningsforløb til tysk og historie (afprøvet 2018 med 12 klasser)
- Grænseland – to lande – et arbejdsmarked

Derudover blev der udgivet en tosproget nabosprogspublikation.

Efterspørgslen efter de materialer, der er udviklet gennem midlerne i sprogpuljen, har været overvældende.

Den 3. maj 2018 blev der afholdt en velbesøgt nabosprogskonference, der blev afholdt som del af processen mod at få udviklet en nabosprogsstrategi.

Kulturstrategi

Formål:

En af KursKulturs arbejdsplaner har overskriften "Kulturstrategi". Det er meningen, at der skal udvikles en 10årig kulturstrategi, der som første del har ført til en ny kulturaftale for perioden 2017-2020 og som anden del skal se frem mod 2025.

Aktiviteter

Politisk visionsseminar og udarbejdelse af interregansøgningen

KursKultur 2.0

Kulturudvalg Sønderjylland-Schleswig afholdt visionsseminar fra den 23.2-24.2.2018 for at diskutere, hvordan kultursamarbejdet i Region Sønderjylland-Schleswig og på tværs af Interregprogramregionen ønskes udviklet i de kommende år.

Resultaterne fra visionsseminaret har i foråret 2018 dannet grundlag for arbejdet med at udforme en ny interregansøgning i samarbejde med parterne bag kultKIT, Nordmus projekterne, uddannelsesinstitutioner samt en lang række netværkspartnere.

Kulturakademi

Formål:

I arbejdsplanen "kulturakademi" skal det undersøges og formidles, hvordan lærere og andre kulturformidlere kan integrere læringsmødet mellem danske og tyske elever og den dansk-tyske historie og kultur i undervisningen.

Aktiviteter

Der deltager 18 museer i arbejdsplanen, og hvert museum får i afprøvningsfasen besøg af 4 danske og 4 tyske skoleklasser, der arbejder sammen i par. I første halvår 2018 blev der afviklet besøg på Kulturhistorie Tønder & Museumsberg Flensburg, Kulturhistorie Aabenraa & Schifffahrtsmuseum Flensburg, Gram Lergrav & Naturkundemuseum Niebüll, Cathrinesminde & Naturwissenschaftliches Museum Flensburg. I efteråret 2018 blev de sidste fire planlagte besøg gennemført i Gedenkstätte Husum-Schwesing og Frøslevlejren. Alle museer modtog besøg fra henholdsvis fire danske og fire tyske skoleklasser, der besøgte begge museer med deres respektive partnerklasse.

I alle museumsforløbene arbejdes der ud fra samme model:

Museerne beslutter sig for et fælles emne og udvikler sammen første udkast til et materiale, som skolerne kan bruge. Dernæst afholdes et lærerkursus, hvor lærerne møder museumsformidlere og får en introduktion til emnet og forløbet. Herefter følger besøgene på de to museer og et evalueringsmøde mellem museumsformidlerne og lærerne. Til slut udarbejdes et temahæfte med baggrundsinformationer om emner, museerne og opgaver til eleverne.

Temahæfter

I årets løb blev følgende temahæfter færdiggjort:

- "Grænsen", Dannevirke Museum og Historiecenter Dybbøl.
- SE! LYT! TEGN!, Richard Haizmann Museum & Ribe Kunstmuseum
- Hvad kom der ud af istiden?, Eiszeithaus Flensburg og Cathrinesminde teglværk
- Forske i genstande. En tidsrejse fra 1400 til 2018, Museum Sønderjylland Kulturhistorie Tønder og Museumsberg Flensburg

Prøveeksemplarer er blevet sendt til alle skoler i Region Sønderjylland-Schleswig, til en række skoler og uddannelsesinstitutioner uden for Region Sønderjylland-Schleswig og præsenteret i mange sammenhænge, hvorefter interesserede lærere har kunnet bestille klassesæt.

Efterspørgslen efter materialer og arbejdspresset med at videreformidle materialerne er blevet undervurderet, selvom det har været en positiv oplevelse for museerne og de involverede i sekretariatet, at materialerne er blevet så godt modtaget.

Kulturakademihjemmeside

www.kulturakademi.dk er en grænseoverskridende læringsplatform for skoler og dagtilbud med undervisningstilbud og-materialer om kultur og sprog i Region Sønderjylland-Schleswig. Et af fokusområderne er samarbejdet mellem skoler og museer i det dansk-tyske grænseland, og på hjemmesiden kan man derfor finde en beskrivelse af læringstilbud på de fleste af grænseregionens museer. På hjemmesiden er der desuden samlet materiale, der kan understøtte nabosprogsundervisningen i dansk og tysk. I hele 2018 er der blevet arbejdet med at udvide tilbuddene på siden. Alle tilbud om materialer eller støttemuligheder til aldersgruppen 0-26 år er også samlet her.

Forskning

De dansk-tyske elevmøder under museumsforløbene i arbejds pakken "Kulturakademi" følges af ph.d.-studerende Katrine Fleckner Gravholt. På grund af barsel har det imidlertid været Birgitte Boelt fra UC SYD, der har foretaget de fleste observationer i 2018. Katrine Gravholt Fleckner vendte tilbage fra barsel i oktober og er nu i gang med at udlede konklusioner på baggrund af de mange observationer foretaget under de 36 elevmøder. De forskningsmæssige resultater vil blive præsenteret på afslutningskonferencen for arbejds pakken 29.4.2019

Kommunikation og marketing

Både i Kulturaftale Sønderjylland-Schleswig og i KursKultur projektet er der afsat midler og personaleresourcer til at markedsføre bevilgede projekter, Region Sønderjylland-Schleswig som en fælles kulturregion og også gøre opmærksom på, hvad der sker i regionen på nationalt og europæisk plan.

Aktiviteter

Pressearbejde

Der er udsendt 10 tosprogede pressemeddelelser med emnerne fortællerworkshops for guider og museumspersonaler, bevilgede projekter, kultur-

og netværksmøder, nabosprogskonference, inklusionskonference, inspirationsdag om sang i dagtilbud og indskoling samt om kulturakademiarbejdsplanen. Kulturaftale Sønderjylland-Schleswig, KursKultur eller KursKultur støttede projekter er i 2018 i alt blevet nævnt 218 gange i pressen. Både TV Syd og NDR Fernsehen Kiel har haft reportager om museumssamarbejdet mellem KZ Gedenkstätte Husum-Schwesing og Frøslevlejren.

Sekretariatet arbejder på i stigende grad at få nyheder ud gennem de kommunikationskanaler, som målgrupperne i forvejen benytter sig af. Således er det meget positivt, at de udviklede sprogmaterialer bl.a. er blevet omtalt i facebookfora som "tysklærerforeningen for grundskolen", "faglig sparring for tysklærere" og på www.folkeskolen.dk. Sådanne omtaler genererer en interesse, som sekretariatet ikke kan nå gennem traditionelle kommunikationskanaler som pressemeddelelser og nyhedsbreve.

Sociale medier og hjemmeside

Der er løbende postet nyheder på Kulturfokus hjemmesiden. Den 31.12.2018 havde Kulturfokus' facebookside 1077 følgere, hvilket er en stigning på 154 forhold til begyndelsen af året. Dette svarer til 16,7 % tilvækst. Kulturfokushjemmesiden havde i andet halvår 2018 4.308 besøgende, hvilket svarer til en svag stigning ift. første halvår, hvor antallet lå på 4.133 besøgende.

Arrangementer

I løbet af året er der i alt blevet holdt 49 foredrag om aktiviteterne på kulturområdet tilpasset forskellige målgrupper.

Kurskultur projektet har en særlig forpligtelse til også at fortælle om projektets tilbud uden for Region Sønderjylland-Schleswig, hvorfor der bl.a. er blevet holdt foredrag ved opstartskonferencen for kultKIT 2.0, afslutningskonferencen for Nordmus, PLC-konference i Odense, tysklærerforeningens årskonference.

Af årets mange arrangementer bør følgende fremhæves:

- Særlig efteruddannelsesdag for lærere i Referendariat med faget dansk fra hele Schleswig-Holstein.
- Kultur- og netværksmøde om kulturarv
- Kultur- og netværksmøde om "Kultur for alle"
- Workshop om kultur og inklusion
- Competenceworkshop om gennemførelse af dansk-tyske projekter
- Nabosprogskonference
- Inspirationsdag om sang for dagtilbud og indskoling
- Dansk-tysk sangcafé
- Dansk-tysk lærerkonference

Kulturfokus' medarbejdere har deltaget i diverse kulturarrangementer, bl.a. musikskoledagen, Define Festival og folkBALTICA for at præsentere det grænseoverskridende kulturarbejde og udbrede kendskabet til det.

Nyhedsbreve og publikationer

Der udsendes et månedligt kulturelt nyhedsbrev. Desuden nævnes kulturelle aktiviteter også løbende i Regionskontorets normale nyhedsbreve. I maj, august og oktober 2018 blev der udsendt ekstra nyhedsbreve til skole- og dagtilbud. Kulturfokus-magasinet udkom både forår og efterår 2018.

Udover de forskellige sprogmaterialer og temahæfter er der også udgivet en nabosprogpublikation.

Følgeprojekt KursKultur "KursKultur 2.0"

Den 12.12.2018 bevilgede Interregudvalget 2,2 millioner € til projektet KursKultur 2.0. Til bevillingen er dog knyttet en række betingelser, der skal være opfyldt frem til den 15. marts 2019. Projektets hovedmål er:

- at fremme den regionale sammenhængskraft gennem støttemidler til mellemfolkelige møder og projekter.
- at forbedre forudsætningerne og interessen for at lære dansk og tysk som nabosprog
- at øge viden blandt regionens borgere om den fælles kultur og historie i regionen med et særligt fokus på børn og unge og børnefamilier

Projektpartnerne er Aabenraa Kommune, Sønderborg Kommune, Tønder Kommune, Haderslev Kommune, Kreis Schleswig-Flensburg, Kreis Nordfriesland, Stadt Flensburg, UC Syd, Professionshøjskolen Absalon, Europa-Universität Flensburg og Næstved Kommune.

En lang række af netværkspartnere skal sikre et udvidet samarbejde på tværs af hele Interreg-programregionen.

Arbejdsgrupper, netværksgrupper og samarbejdsarrangementer

kultKIT

Som netværkspartner i Femern Bælt-regionens kulturprojekt er der et tæt fagligt udvekslingsforhold mellem kulturområdet i Region Sønderjylland-Schleswig og projektet 'kultKIT'. Særligt inden for KursKultur er det vigtigt at pleje disse forbindelser, fremme den faglige sparring og videreføre udvekslingen om kulturfaglige emner.

NORDMUS

KursKultur er også netværkspartner i Interreg-projektet 'NORDMUS' (en grænseoverskridende regional museumssammenslutning), og der har regelmæssigt været intensiv, faglig erfaringsudveksling.

Prof. dr. ABC

Projektet findes stadig, men 2018 var der ikke nogen stor aktivitet.

Dansk-Tysk Biblioteksforum

Dansk-Tysk Biblioteksforum står for samarbejdet mellem danske og tyske biblioteker i Region Sønderjylland-Schleswig. Medlemmerne er ledere af bibliotekerne i hele regionen. Regionskontor & Infocenter varetager sekretariatsfunktionen.

Dansk-Tysk Biblioteksforum afholdt møder den 29.06.2018 og 23.11.2018. Her blev der behandlet aktuelle emner og der blev udvekslet erfaringer.

Lærerkonference

Den dansk-tyske lærerkonference henvender sig til sproglærere fra Danmark, der underviser i tysk, og sproglærere fra Tyskland, der underviser i dansk. Konferencen har de sidste år også haft status som Landesfachkonferenz Dänisch. Lærerkonferencen tilrettelægges i tæt samarbejde med IQSH (Institut für Qualitätsentwicklung an Schulen Schleswig-Holstein) og UC Syd (University College Syddanmark).

Lærerkonferencen 2018 stillede skarpt på, hvordan den praktiske anvendelse af nabosproget kan hjælpes på vej, hvis eleverne i højere grad lærer sproglige enheder, der består af mere end et ord og kan betragtes som faste vendinger fremfor enkelte ord. Et andet emne var, hvordan lærerne bedst forbereder dansk-tyske elevmøder. I den forbindelse blev der præsenteret en helt ny sproghjælp til elever med chunks og øvelser udarbejdet af Renate Jacob og Claudia Jans.

Også i 2018 var konferencen fuldt booket.

Skoleidrætsdag

Skoleidrætsdagen blev afholdt den 13. september på Aabenraa Stadion. Ca. 900 elever og 150 lærere og hjælpere havde en dejlig dag i det smukke sensommervejr med masser af leg og konkurrencer. Eleverne fra begge sider af grænsen blev inddelt i blandede hold og kunne så afprøve deres kommunikationsevner under boldspil, fitnessøvelser og lege på aktivitetspladsen. Denne 17. skoleidrætsdag var et fornøjeligt og vellykket stævne, som har bidraget til at lære hinanden bedre at kende som naboer.



Skoleidrætsdag 2018

Politisk og administrativ dialog og samarbejde

Bestyrelsen

Region Sønderjylland-Schleswig havde i december 2018 følgende medlemmer:

- Oberbürgermeisterin Simone Lange, Stadt Flensburg, formand
- Regionsrådsmedlem Preben Jensen, Region Syddanmark, næstformand
- Kreispräsident Heinz Maurus, Kreis Nordfriesland
- Borgmester Thomas Andresen, Aabenraa Kommune
- Borgmester Erik Lauritzen, Sønderborg Kommune
- Walter Behrens, Kreis Schleswig-Flensburg
- Allan Emiliussen, Haderslev Kommune
- Borgmester Henrik Frandsen, Tønder Kommune
- Landsformand Flemming Meyer, Südschleswigscher Wählerverband
- Hauptvorsitzender Hinrich C. Jürgensen, Bund Deutscher Nordschleswiger
- Minister Dr. Sabine Sütterlin-Waack, Landesregierung Schleswig-Holstein, selvsuppleret medlem (uden stemmeret)

Bestyrelsen afholdt møde den 16.3.2018, den 14.9.2018 og den 30.11.2018.

Følgende emner blev behandlet:

- Årsregnskab og årsberetning 2017
- Udvalgsarbejde
- Regionaldag
- AEBR's årsmøde 2020
- Model for en central informationstjeneste til grænsependlere
- Budget 2019/2020
- Halvårsregnskab og halvårsberetning
- Interreg-projektet KursKultur 2.0
- Mobilitetsbarrierer
- Nyt fra andre grænseregioner, AEBR og Interreg

Regionaldag

I 2018 blev der for første gang afholdt en Regionaldag, som er et arrangement, der skal være med til at fremme den lokalpolitiske dialog hen over grænsen. Den 20. marts kunne Region Sønderjylland-Schleswig byde velkommen til ca. 80 deltagere fra partnerforvaltningerne.

Ministerpræsident i Schleswig-Holstein, Daniel Günther, kom i sin tale ind på de gode eksisterende initiativer og platforme. Europapolitiske udviklinger som Interregs fremtid, udfordringerne som følge af den demografiske udvikling og markeringen af grænsedragningen i 2020 udgjorde hovedpunkterne i hans tale.

I den efterfølgende paneldebat havde Simone Lange, Heinz Maurus, Thomas Andresen og Siegfried Matlok lejlighed til at fremsætte deres synspunkter og svare på spørgsmål fra publikum sammen med ministerpræsidenten.



Regionaldag 2018

Forvaltningsgruppen

Forvaltningsgruppen forbereder bestyrelsesmøderne og sikrer udvekslingen af erfaringer mellem partnerne. Forvaltningsgruppen havde følgende medlemmer (status december 2018):

- Rasmus Vaupell Andersen, Haderslev Kommune
- Fatma Aygül, Stadt Flensburg
- Silke Alsen-Lund, Kreis Schleswig-Flensburg
- Kia Sofie Abildstrup, Region Syddanmark
- Andreas Doll, Kreis Nordfriesland
- Jes E. Schwartz-Hansen, Sønderborg Kommune
- Julia Henriette Schatte, Aabenraa Kommune
- Henning Ravnborg Kristensen, Tønder Kommune
- Sylvia Meggers, Land Schleswig-Holstein
- Uwe Jessen, Bund Deutscher Nordschleswiger
- Martin Lorenzen, Südschleswigscher Wählerverband

Forvaltningsgruppen afholdt møde den 9.2.2018, den 18.5.2018, den 24.8.2018 og den 9.11.2018 og beskæftigede sig med følgende emner:

- Bestyrelsesarbejde
- Årsregnskab
- Regionaldag
- Budget 2019/2020
- Handlingsplan 2019/2020
- Mødeplanlægning

Arbejdsmarkedsudvalget

Arbejdsmarkedsudvalget har følgende opgaver:

- Gensidig udveksling af information vedrørende relevant udvikling på arbejdsmarkedsområdet
- Diskussioner og stillingstagen til arbejdsmarkedspolitiske problemstillinger af grænseoverskridende relevans
- Drøftelse af initiativer til fremme af arbejdsmarkedet på tværs af grænsen
- Regelmæssig faglig sparring med bestyrelsens formandskab

Udvalget havde følgende medlemmer (status december 2018):

- Jan Voss Hansen og Anne-Mette Dalgaard (forvaltning), Tønder Kommune, Formand
- Bodo Neumann-Nee, Dansk mindretal, Næstformand
- Jon Krongaard og Lotte Nielsen (forvaltning), Haderslev Kommune
- Carsten-Friedrich Sörensen og Axel Scholz (forvaltning), Kreis Nordfriesland
- Jan Prokopek Jensen og Lasse Ahlmann Kamp (forvaltning), Sønderborg Kommune
- Peter Wittenhorst og Nils Wienke (forvaltning), Kreis Schleswig-Flensburg
- Ejler Schütt og Nikolaj Lorenz Stage Jensen (forvaltning), Aabenraa Kommune
- Edgar Möller og Thomas Russ (forvaltning), Stadt Flensburg
- Martin Tretbar-Endres, Land Schleswig-Holstein
- Søren Rasmussen og Thomas Dyhr Vestergaard (forvaltning), Region Syddanmark
- Ruth Candussi, Deutsche Minderheit
- Frank Nickelsen, Frisisk mindretal

Udvalget afholdt møde den 20.3.2018 og den 13.9.2018 og beskæftigede sig med følgende emner:

- Valg af formand
- Projektet 'Job over grænsen'
- Arbejdsmarkedets og arbejdsformidlingens opbygning i Tyskland
- Interreg: Aktiviteter til prioritet 3 'Arbejdsmarked, beskæftigelse og uddannelse'
- Interreg-projektet 'Fit4Jobs@WaddenC'
- Arbejdsmarkedet i grænselandet
- Mobilitetsbarrierer

Udvalget for grænseregional udvikling

Udvalget for grænseregional udvikling har følgende opgaver:

- Gensidig udveksling af information vedrørende relevante emner
- Diskussioner og stillingstagen til relevante problemstillinger i den grænseregionale udvikling
- Identificering og behandling af relevante initiativer og projekter
- Regelmæssig faglig sparring med bestyrelsens formandskab

Udvalget havde følgende medlemmer (status december 2018):

- Philip Tietje og Jesper Kjærgaard (forvaltning), Aabenraa Kommune, formand
- Arne Rüstemeier og Fatma Aygül (forvaltning), Stadt Flensburg, næstformand
- Bent V. Rønne og Rasmus V. Andersen (forvaltning), Haderslev Kommune
- Heiko Ebsen og Andreas Doll (forvaltning), Kreis Nordfriesland

- Gerhard Bertelsen og Jes E. Schwartz-Hansen (forvaltning), Sønderborg Kommune
- Petra Schulze og Silke Alsen-Lund (forvaltning), Kreis Schleswig-Flensburg
- Bo Jessen og Ole Bach-Svendsen (forvaltning), Tønder Kommune
- Thomas Pfannkuch, Land Schleswig-Holstein
- Lene Thiemer Hedegaard og Thomas Dyhr Vestergaard (forvaltning), Region Syddanmark
- Carsten Leth Schmidt, Deutsche Minderheit
- Bjørn Ulleseit, Dansk mindretal
- Heinrich Bahnsen, Frisisk mindretal

Udvalget afholdt møde den 8.2.2018, den 13.3.2018, den 21.6.2018, den 18.9.2018 og den 20.11.2018 og beskæftigede sig med følgende emner:

- Præsentation af partnerne og deres opgaveområder
- Sønderborg Lufthavn
- Erhvervsfremme
- Valg af formand
- Projektet 'AlsFynBroen'
- Grænseoverskridende studieforløb
- Fremtidige tyngdepunkter i udvalgsarbejdet

Kulturudvalg Sønderjylland-Schleswig

Kulturudvalg Sønderjylland-Schleswig har følgende opgaver:

- At fungere som uafhængig politisk styre- og bevillingsudvalg i forhold til aktuelle Interreg-projekter, hvor Region Sønderjylland-Schleswig har fået tillagt kompetence hertil
- At fungere som uafhængig politisk styregruppe for Kulturaftale Sønderjylland-Schleswig
- Støtte kendskab til nabosproget med det formål, at alle kan anvende deres eget sprog
- Informationsudveksling i forhold til relevante udviklinger inden for udvalgets fagområder
- Initiator for projekter, som støtter det borgernære kulturmøde og den sproglige mangfoldighed

Kulturudvalg Sønderjylland-Schleswig havde følgende medlemmer (status december 2018):

- Ingo Degner, formand, Rainer Wittek og Dirk Wenzel (forvaltning), Kreis Schleswig-Flensburg
- Kjeld Thrane, næstformand, Maria Damgaard og Gry Vissing Jensen (forvaltning), Haderslev Kommune
- Andreas Rothgaenger, Daniel Dürkop og Torge Korff (forvaltning), Stadt Flensburg
- Jesper Kock, Bjørn Allerelli Andersen og Nicolai Dupont Heidemann (forvaltning), Sønderborg Kommune
- Rene Andersen, Flemming A.Gjelstrup og Kia Fog Kristensen (forvaltning), Tønder Kommune
- Timo Ploog, Andrea Timm-Meves og Johanna Jürgensen (forvaltning), Kreis Nordfriesland

- Christian Panbo, Lars Kristensen og Lise Lotte Urfe (forvaltning), Aabenraa Kommune
- Sybilla Nitsch, Dansk mindretal
- Marion Petersen, Deutsche Minderheit
- Frank Nickelsen, Frisisk mindretal
- Vibeke Sypli Enrum, Region Syddanmark
- Susanne Bieler-Seelhoff, Ministerium für Bildung, Wissenschaft und Kultur des Landes Schleswig-Holstein

Udvalget afholdt møde den 23.2.2018, den 12.6.2018, den 19.9.2018 og den 20.11.2018 og beskæftigede sig med følgende emner:

- Interreg-projektet KursKultur 2.0
- Kulturaftaleprojekter og fyrtårnsprojekter
- Kulturaftalernes fremtid
- Europæisk Kulturarvsår 2018
- KursKultur: Kulturakademi, ansøgninger til støttepuljerne
- Årsregnskab 2017
- Valg af formand og næstformand
- Dansk-tysk kulturrute
- Grænseoverskridende haveudstilling
- 100-året for grænsedragningen i 2020
- Dansk som nabosprog

Kulturfaggruppen

Kulturfaggruppen støtter det grænseoverskridende samarbejde på kulturområdet. Den består af medarbejdere fra de respektive kulturforvaltninger i de syv regionale partnerforvaltninger i Region Sønderjylland-Schleswig, Land Schleswig-Holstein og Region Syddanmark. Kulturfaggruppen er desuden administrativ styregruppe for Kulturaftale Sønderjylland-Schleswig og har bl.a. følgende opgaver:

- Forberedelse af Kulturudvalgets møder
- Anbefalinger vedr. ansøgninger til støttepuljerne i Interreg-projektet KursKultur
- Idéer, erfaringsudveksling, behandling af kulturelle emner

Kulturfaggruppen havde følgende medlemmer (status december 2018):

- Helle Barsøe, Sønderborg Kommune
- Thomas Frahm, Stadt Flensburg
- Lotte Rosing Videbæk, Region Syddanmark
- Nathalie Gerstle, Kulturstiftung Nordfriesland
- Gry Vissing Jensen, Haderslev Kommune
- Claudia Koch, Kulturstiftung Schleswig-Flensburg
- Mette Nielsen, Tønder Kommune
- Irena Scheicher, Land Schleswig-Holstein
- Lise Lotte Urfe, Aabenraa Kommune

Kulturfaggruppen afholdt møde den 31.1.2018, den 21.3.2018, den 8.5.2018, den 11.9.2018, den 30.10.2018 og den 12.12.2018 og beskæftigede sig med følgende emner:

- Forberedelse og efterbehandling af Kulturudvalgets møder
- Kulturaftale Sønderjylland-Schleswig, kulturaftaleprojekter, projekterne Sang uden grænser og Ung2020

- Kulturaftalernes fremtid
- Kulturarvsår 2018
- KursKultur: ansøgninger til støttpuljerne
- Interreg-projektet KursKultur 2.0
- Økonomi kulturområdet
- Dansk som nabosprog

Kontaktfaggruppen

Kontaktfaggruppen er et fagligt netværk, som sikrer en regelmæssig udveksling af idéer og initiativer på området for børn/unge, skole, fritid og sport mellem partnerforvaltningerne.

Kontaktfaggruppen havde følgende medlemmer fra området fritid, børn, unge og skole (status december 2018):

- Thomas Dau-Eckert, Stadt Flensburg
- Jens Juhl, Aabenraa Kommune
- Svend Goldenbaum, Kreis Nordfriesland
- Helle Barsøe og Bjarne Kjær Christensen, Sønderborg Kommune
- Mirjam Jessen og Joscha Jaskolka, Kreis Schleswig-Flensburg
- Lene Nørgaard Hansen, Tønder Kommune
- Maike Jennert og Thomas Nonn, Schulamt Land Schleswig-Holstein
- Else Iversen, Haderslev Kommune

Faggruppen afholdt møde den 21.2.2018 og den 28.11.2018. Den 28.11.2018 blev der i forbindelse med mødet afholdt en temadag om:

- Åben skole / Offene Ganztagschule

På mødet blev følgende emner behandlet:

- Projekter under Kulturaftale Sønderjylland-Schleswig
- Nyt Interreg-projekt KursKultur 2.0
- Temadage

Faggruppen Sprog og interkulturel forståelse

Faggruppen står for udvekslingen af sprog i Region Sønderjylland-Schleswig og beskæftiger sig derfor med udbredelsen af dansk og tysk i grænseområdet samt nedbrydningen af sprogbarrierer. Faggruppen, der hovedsageligt består af repræsentanter for skoler, erhvervsuddannelses-institutioner og universiteter, er et vigtigt netværk, hvor der udvikles idéer til grænseoverskridende skole-, lærer- og elevprojekter og udveksles erfaringer. Faggruppen behandler desuden ansøgninger om midler til sprogprojekter fra støttepuljen under projektet KursKultur.

Faggruppen har følgende medlemmer:

- Birgitte Boelt, Camilla Hansen, Karen Aarøe, Lone Houmann Holst, University College Syddanmark
- Elin Fredsted, Frank Märtens, Ivy York Möller-Christensen, Astrid Westergaard, Universität Flensburg
- Ella Mølgaard, Syddansk Universitet
- Erla Hallsteinsdottir, Projekt kultKIT
- Eva Ritter, Nordisk Informationskontor

- Eva Sjöström, Sven Zachariassen, Ulrike Patzke, Erhvervsuddannelsescenter, EUC Syd
- Gabriele Fischer-Kosmol, Lisbet Mikkelsen Buhl, Dansk Skoleforening e.V.
- Ilwe Boysen, Friisisk Forening
- Lene Nørgaard Hansen, Tønder Kommune
- Maj-Britt Risbjerg Hansen, European Centre for Minority Issues, ECMI
- Maria Søgård Fink, VidensBy Sønderborg
- Merete Barrit Hansen, Aabenraa Kommune
- Renate Jacob, Institut für Qualitätsentwicklung an Schulen Schleswig-Holstein, IQSH
- Steffen Höder, Christian-Albrechts-Universität Kiel
- Käthe Nissen, Deutscher Schul- und Sprachverein, DSSV

Faggruppen afholdt møde den 12.3.2018, den 7.6.2018 og den 1.11.2018 og beskæftigede sig med følgende emner:

- Tidlig tyskundervisning
- Ansøgninger om støttemidler til sprogprojekter under projektet KursKultur
- Projekter under Kulturaftale Sønderjylland-Schleswig
- Projektpræsentationer
- Nyt Interreg-projekt 'KursKultur 2.0' særligt arbejds pakken om nabosprog
- Evaluering af nabosprogs konference
- Kulturakademi-hjemmesiden

Faggruppen SpoReg (Sport i regionen)

Faggruppen er en frivillig sammenslutning, som består af repræsentanter for idrætsorganisationer på begge sider af grænsen. Faggruppens møder tager på den ene side sigte på udveksling af informationer om initiativer, aktiviteter og projekter i grænseområdet, og på den anden side på at forbedre samarbejdet mellem idrætsorganisationerne i regionen, arrangere stævner for idrætsudøvere på begge sider af grænsen samt intensivere ungdomsarbejdet og støtte op om gensidig deltagelse i træningscamps og arrangementer. Endvidere behandler SpoReg ansøgninger til sportspuljen i KursKultur, og medlemmerne vejleder også ansøgere og kommer med tips i forbindelse med selve ansøgningen.

Faggruppen arrangerer desuden hvert år en skoleidrætsdag. I 2018 blev nr. 17 i rækken afholdt i Aabenraa den 13. september.

Faggruppen SpoReg har følgende medlemmer:

- Jonny Arnold, Dansk Firmaidrætsforbund, DFIF
- Torben Hansen, Danmarks Idrætsforbund, DIF
- Birgit Langelund, Danske Gymnastik- og Idrætsforeninger, DGI
- Dirk Weimar, Kreissportverband, KSV Nordfriesland
- Rainer Albrecht, Kreis Schleswig-Flensburg
- Susanne Weyhe, Kreissportverband, KSV Schleswig-Flensburg
- Lasse Tästensen, Deutscher Jugendverband für Nordschleswig
- Stephan Krüger, Sydslesvigs danske Ungdomsforeninger, SDU
- Sönke Wisnewski, Sportverband, SV Flensburg

Faggruppen afholdt møde den 29.1.2018, den 14.5.2018, den 13.9.2018 og den 6.11.2018 og beskæftigede sig med følgende emner:

- SportCamp
- Ansøgninger til sportspuljen
- Skoleidrætsdag 2018 og 2019
- KursKultur 2.0
- Strukturering af arbejdet i faggruppen

Udveksling af information med partnerne

I regionens handlingsplan for 2017 og 2018 blev der lagt særlig vægt på en mere intensiv formidling af informationer og udveksling med de lokalpolitiske beslutningstagere. I 2018 orienterede Anne-Mette Olsen derfor bl.a. de respektive kulturudvalg i Aabenraa Kommune, Sønderborg Kommune, Tønder Kommune, Kreis Schleswig-Flensburg samt i Udvalget for dansk-tysk samarbejde i Region Syddanmark om status for det grænseoverskridende kulturarbejde. Endvidere orienterede Peter Hansen Regionaludviklingsudvalget i Kreis Schleswig-Flensburg og formandskabet i Udvalget for Regional Udvikling i Region Syddanmark. Bestyrelsesmedlemmerne bliver regelmæssigt informeret om aktuelle emner og udviklinger i et politisk nyhedsbrev, som blev udsendt seks gange i 2018.

Servicering og udbygning af netværk og medlemskaber

- **AEBR (Europæiske Grænseregioners Arbejdsfællesskab)** afholdt tre bestyrelsesmøder og forberedte udtalelserne om den politiske holdning til den fremtidige udformning af den europæiske samhørighedspolitik.
- De gode forbindelser til forvaltningspartnerne i **Femern Bælt-regionen** blev plejet gennem regelmæssig faglig udveksling.
- Som netværkspartner i **projektet Interreg 112 2.0** støtter regionen projektpartnerne med råd og vejledning.
- Regionskontor & Infocenter deltager regelmæssigt i **Round Table Interreg**-arrangementerne, som Industrie- und Handelskammer Flensburg er vært for.
- Som netværkspartner i Interreg-projektet **Benefit 4 Regions** indgår Regionskontor & Infocenter både i to casestudier og i følgegruppen.
- Region Sønderjylland-Schleswig er repræsenteret i fire arbejdsgiverfora, som er oprettet af Syddansk Universitet og Aarhus Universitet. Her inddrages særligt dansk-tyske interesser og hensyn i uddannelsesplanlægningen.
- Region Sønderjylland-Schleswig deltager aktivt i møderne i **DialogForumNorden**.

ESPON Cross Border Public Services (CPS)

I overensstemmelse med projektplanen blev de EU-finansierede undersøgelser og analyser gennemført i hele EU, og der blev foretaget casestudier i de udvalgte regioner. I Region Sønderjylland-Schleswig havde undersøgelsen fokus på områderne arbejdsformidling og sundhedstjenester. I juni blev der afholdt to workshops i Padborg, og resultaterne heraf vil indgå i det samlede projekt. Rapporteringen herom forventes i starten af 2019.

Regionskontor & Infocenter

2018 var et arbejdsrigt og succesrigt år for Regionskontor & Infocenter. Projekter blev initieret, møder og arrangementer forberedt og gennemført, og grænsependlere blev rådgivet og serviceret. Arbejdet var præget af dynamik og hurtig reaktion på påvirkninger udefra. Regionskontor & Infocenter har videresendt og offentliggjort talrige informationer med henblik på at støtte og forbedre informationsstrømmen i Region Sønderjylland-Schleswig. Regionskontorets leder, Peter Hansen, gennemførte 227 tjenestemøder, interviews, møder og netværksmøder.

I 2018 gav Regionskontor & Infocenter syv praktikanter mulighed for at få et indblik i det grænseoverskridende samarbejde som led i deres skole- eller universitetsuddannelse.

Marketing/pr-arbejde

I 2018 udsendte Regionskontor & Infocenter 81 pressemeddelelser, der informerede generelt om den seneste udvikling i Region Sønderjylland-Schleswig, om nye projekter og begivenheder samt om foredrag og arrangementer. Endvidere blev der holdt mange foredrag og præsentationer vedrørende Regionskontor & Infocenter, Interreg-projektet 'KursKultur' og Kulturaftale Sønderjylland-Schleswig. Region Sønderjylland-Schleswig, Regionskontor & Infocenter blev omtalt 491 gange i medierne og andre publikationer.

Regionskontor & Infocenters leder gav 38 interviews om emner vedrørende det grænseoverskridende samarbejde.

Der blev offentliggjort følgende publikationer:

- Årsberetning 2017
- Arbejdsmarkedsordbog
- Brochure om NemID og digital post
- Oversigt over dansk- og tyskkurser
- Flyerne om arbejdsløshed, vigtige danske og tyske adresser, børne- og ungeydelse, sygesikring i Danmark, fagforening og a-kasse, lønsedler, ansøgning i Danmark og 225- timers-reglen er blevet opdateret

Nyhedsbrevet 'Regionsinfo' udkom fire gange og har 597 abonnenter. Det bringer nyt fra Region Sønderjylland-Schleswig, og endvidere har netværkspartnere mulighed for at offentliggøre informationer i nyhedsbrevet. Nyhedsbrevet 'Pendlerinfo' udkom fem gange og har 302 abonnenter. Dette nyhedsbrev tager aktuelle emner op, som er interessante for grænsependlere.

Region Sønderjylland-Schleswigs hjemmesider www.region.dk, www.region.de og www.pendlerinfo.org havde også stor søgning i 2018. I perioden 1. januar-31. december 2018 besøgte 22.990 borgere siderne www.region.dk|de, 66.191 brugere besøgte www.pendlerinfo.org.

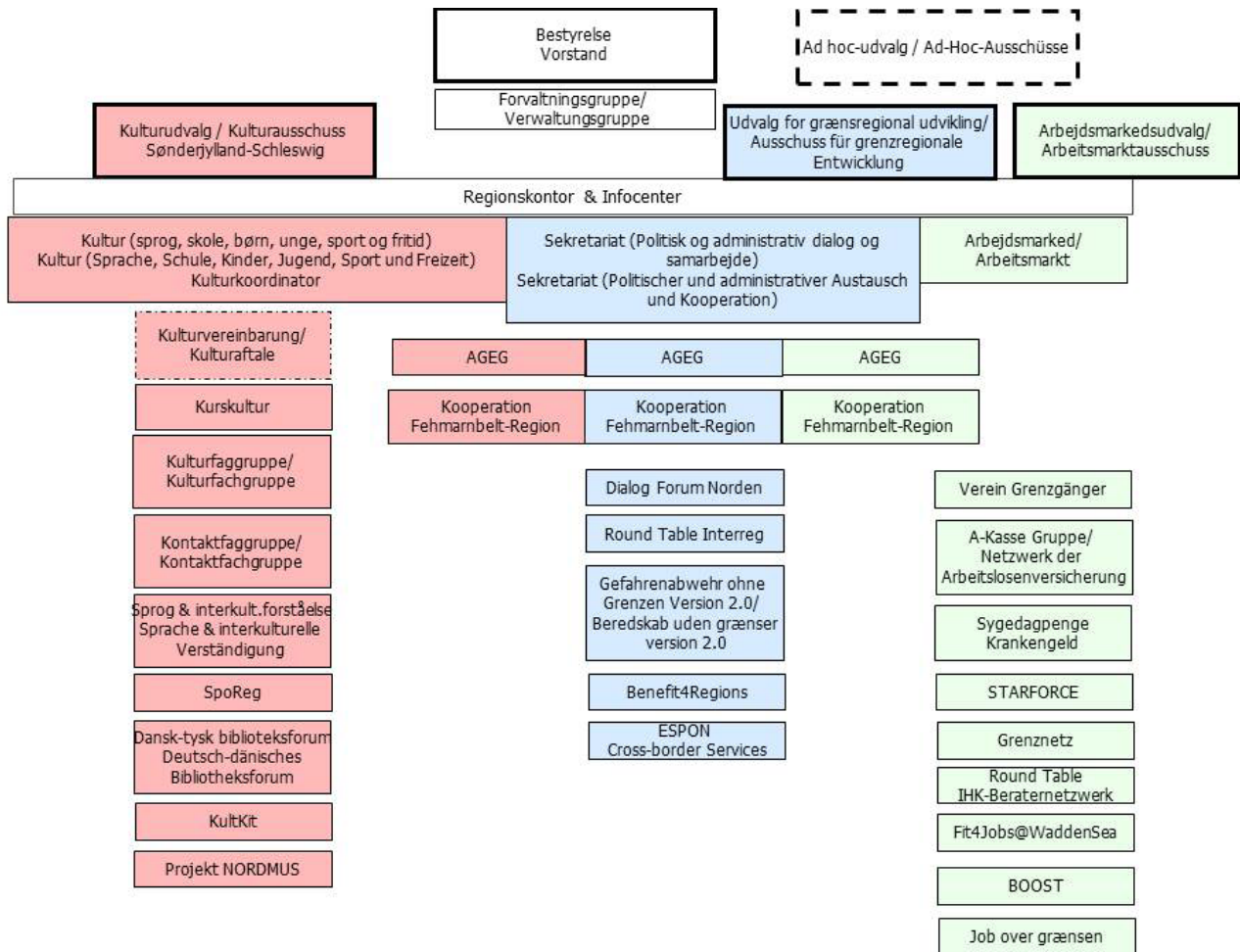
Region Sønderjylland-Schleswig er også på Facebook og har her 836 likes. Her bliver der postet informationer og gjort opmærksom på arrangementer. Endvidere bliver mediet benyttet til at henvise til hjemmesiderne region.dk/de og pendlerinfo.org.

org. Region Sønderjylland-Schleswig er også aktiv på Twitter og Instagram, og antallet af followers vokser støt.

Finansiering Regionskontor & Infocenter 2018 og 2019

Regionskontor & Infocenter finansieres på følgende måde:

Partnere	2019		2018	
	DKK	EUR	DKK	EUR
Region Syddanmark	1.887.100	253.302	1.887.100	253.302
Sønderborg Kommune	181.298	24.335	181.298	24.335
Haderslev Kommune	135.890	18.240	135.835	18.233
Tønder Kommune	91.754	12.316	91.919	12.338
Aabenraa Kommune	143.458	19.256	143.348	19.242
Kreis Nordfriesland	813.167	109.150	813.167	109.150
Kreis Schleswig-Flensburg	813.167	109.150	813.167	109.150
Stadt Flensburg	813.167	109.150	813.167	109.150
I alt	4.879.001	654.900	4.879.001	654.900



Organigram / Organigramm Region Sønderjylland-Schleswig

